

Tilman (C-358/21)

Datum rozhodnutí: 24. listopadu 2022

Závěr: *Doložka o soudní příslušnosti je právoplatně uzavřena, pokud je obsažena ve všeobecných obchodních podmínkách, na které písemně uzavřená smlouva odkazuje prostřednictvím hypertextového odkazu na internetovou stránku, kde se lze před podpisem uvedené smlouvy s uvedenými všeobecnými obchodními podmínkami seznámit, stáhnout si je a vytisknout si je, aniž by smluvní strana, vůči níž je tato doložka namítána, byla formálně vyzvána, aby s těmito všeobecnými obchodními podmínkami vyslovila souhlas zaškrtnutím políčka na uvedené internetové stránce.*

Skutkové okolnosti: Dne 22. listopadu 2010 uzavřely společnosti Tilman a Unilever první smlouvu, na základě které se první uvedená zavázala obalit a zabalit na účet druhé společnosti krabičky s čajovými sáčky za stanovenou cenu. Druhou smlouvou uzavřenou dne 6. ledna 2011 byla dohodnutá cena změněna. V této smlouvě bylo uvedeno, že se v případě neexistence jiných ujednání řídí tato smlouva všeobecnými obchodními podmínkami společnosti Unilever pro nákup výrobků. Tyto všeobecné obchodní podmínky, které bylo možné zobrazit a stáhnout z internetové stránky prostřednictvím hypertextového odkazu obsaženého v uvedené smlouvě, stanovily, že každá smluvní strana „se neodvolatelně podřizuje výlučné jurisdikci anglických soudů pro řešení veškerých sporů, které mohou přímo nebo nepřímo vyplynout ze smlouvy“. Po změně způsobu fakturace došlo mezi stranami k neshodě ohledně zvýšení účtované ceny a společnost Unilever zaplatila faktury vystavené společností Tilman pouze částečně.

Právní stránka: Projednávaný případ se týká trvalého smluvního vztahu mezi obchodními podniky, takže požadavky na ochranu spotřebitele pro kupujícího nelze zohlednit. Kromě dvou možností stanovených v čl. 23 odst. 1 písm. a) Luganské úmluvy II, a to uzavření písemně nebo ústně s písemným potvrzením, tento čl. 23 odst. 1 v písmenech b) a c) dodává, že doložka o soudní příslušnosti může být rovněž uzavřena ve formě, která odpovídá zvyklostem zavedeným mezi těmito stranami, nebo v mezinárodním

obchodě ve formě, která odpovídá obchodním zvyklostem, které strany znaly nebo musely znát a které strany smluv tohoto druhu v daném odvětví obchodu obecně znají a pravidelně se jimi řídí. V takovém případě je totiž uzavření doložky o soudní příslušnosti považováno za právoplatné, pokud je učiněno ve formě přijímané v této oblasti, kterou strany znají nebo musejí znát. Ačkoliv toto zmírnění neznamená, že shodná vůle stran nemusí nutně existovat, jelikož skutečný souhlas dotyčných stran je stále jedním z cílů tohoto ustanovení, považuje se shodná vůle smluvních stran ohledně doložky o soudní příslušnosti za prokázanou, jestliže v tomto ohledu existují v dotčeném odvětví mezinárodního obchodu obchodní zvyklosti, které tyto strany znají nebo musí znát. V projednávaném případě je na předkládajícím soudu, aby případně ověřil, zda byla mezi účastníky v původním řízení uzavřena doložka o soudní příslušnosti v jedné z forem uvedených v čl. 23 odst. 1 písm. b) a c) Luganské úmluvy II.

Související judikatura: Rozsudky ze dne 20. února 1997, *MSG*, C-106/95, EU:C:1997:70, a ze dne 20. dubna 2016, *Profit Investment SIM*, C-366/13, EU:C:2016:282.

Relevantní právní úprava: Článek 23 odst. 1 a 2 Úmluvy o příslušnosti a uznávání a výkonu soudních rozhodnutí v občanských a obchodních věcech, podepsané dne 30. října 2007.

DOMUS-Software-AG (C-370/21)

Datum rozhodnutí: 1. prosince 2022

Závěr: *Pokud je v jedné a téže smlouvě sjednáno pravidelné dodávání zboží nebo poskytování služeb, za něž musí být pokaždé zapláceno v určité lhůtě, náleží věřiteli za každou opožděnou platbu minimální pevná částka ve výši 40 eur jako náhrada nákladů spojených s vymáháním.*

Skutkové okolnosti: Dne 21. srpna 2019 uzavřely společnosti Domus a MBI, dva podniky založené podle německého práva, smlouvu, jejímž předmětem byla údržba softwaru nabytého druhým podnikem za měsíční platbu ve výši 135 eur zvýšenou o daň z přidané hodnoty (DPH), která byla splatná na začátku každého zúčtovacího období. Dne

11. září 2019, 1. října 2019 a 1. ledna 2020 vystavila společnost Domus na základě této smlouvy postupně faktury za září 2019 (133,04 eura), za říjen až prosinec 2019 (399,13 eura) a za leden až březen 2020 (399,13 eura). Faktury byly společnosti MBI pokaždé předány následující den po jejich vystavení. Vzhledem k tomu, že tyto faktury nebyly uhrazeny ve lhůtě splatnosti, podala společnost Domus k okresnímu soudu v Mnichově, Německo, žalobu, kterou se domáhala, aby bylo společnosti MBI uloženo zaplatit jí zbývající dlužnou jistinu spolu s úroky z prodlení, jakož i pevnou náhradu ve výši 40 eur za každou ze tří nesplacených faktur, tedy celkem 120 eur na základě § 288 odst. 5 BGB z titulu vynaložených nákladů spojených s vymáháním.

Právní stránka: Nahromadění několika opožděných plateb za pravidelná dodávání zboží nebo poskytování služeb ze strany dlužníka při plnění jedné a téže smlouvy nemůže mít za následek snížení minimální částky splatné z titulu náhrady nákladů spojených s vymáháním za každou opožděnou platbu na jedinou pevnou částku. Toto snížení by především zbavilo užitečného účinku článek 6 směrnice 2011/7, jehož cílem je nejen odradit od těchto opožděných plateb, ale i poskytnout těmito částkami „náhradu vlastních nákladů věřitele spojených s vymáháním“, přičemž tyto náklady mají tendenci se v závislosti na počtu plateb a částkách, které dlužník neuhradí ve stanovené lhůtě, zvyšovat. Uvedené snížení by dále znamenalo přiznat dlužníkovi výjimku z povinnosti uhradit pevnou částku podle čl. 6 odst. 1 této směrnice, aniž je tato výjimka odůvodněna jakýmkoli „objektivním důvodem“ ve smyslu čl. 7 odst. 1 druhého pododstavce písm. c) uvedené směrnice. Snížení by konečně vedlo k tomu, že dlužník bude zproštěn části finančních nákladů vyplývajících z jeho povinnosti, aby za každou fakturu neuhrazenou ve lhůtě splatnosti zaplatil pevnou částku ve výši 40 eur, stanovenou v tomto čl. 6 odst. 1.

Související judikatura: Rozsudek ze dne 20. října 2022, *BFF Finance Iberia*, C-585/20, EU:C:2022:806.

Relevantní právní úprava: Článek 6 odst. 1 ve spojení s článkem 3 směrnice Evropského parlamentu a Rady 2011/7/EU o postupu proti opožděným platbám v obchodních transakcích.

Caisse nationale d'assurance pension (C-731/21)

Datum rozhodnutí: 8. prosince 2022

Závěr: *Právo EU brání právní úpravě hostitelského členského státu, která stanoví, že přiznání nároku pozůstalému partnerovi z platně uzavřeného a registrovaného partnerství v jiném členském státě na pozůstalostní důchod náležející z důvodu výkonu profesní činnosti zesnulým partnerem v prvním členském státě podléhá podmínce předchozího zápisu partnerství do rejstříku vedeného uvedeným státem.*

Skutkové okolnosti: Dne 22. prosince 2015 žalobkyně v původním řízení a její partner, oba francouzské státní příslušníci s bydlištěm ve Francii, řádně zaregistrovali u soudu prvního stupně v Metách (Francie) společné prohlášení o občanském paktu solidarity (PACS). Oba byli zaměstnanci v Lucembursku. Partner žalobkyně v původním řízení zemřel dne 24. října 2016 následkem pracovního úrazu. Posledně zmíněná podala u CNAP dne 8. prosince 2016 žádost o přiznání nároku na pozůstalostní důchod. Tato žádost byla dne 27. listopadu 2017 zamítnuta s odůvodněním, že PACS registrovaný ve Francii nebyl zapsán do lucemburské matriky za života obou smluvních stran, a proto se jej nelze dovolávat vůči třetím osobám.

Právní stránka: Odmítnutí přiznat nárok na pozůstalostní důchod z důvodu, že partnerství, o které se opírá žádost o důchod, nebylo zapsáno v Lucembursku, překračuje meze toho, co je nezbytné k dosažení sledovaného cíle, a porušuje tak zásadu proporcionality. Předložení úředního dokladu vydaného příslušným orgánem členského státu, ve kterém bylo partnerství uzavřeno, se totiž jeví jako dostatečné k zajištění možnosti dovolávat se tohoto partnerství vůči orgánům jiného členského státu pověřeným vyplácením pozůstalostní dávky, ledaže by některé indicie mohly vést k pochybnostem o správnosti tohoto dokladu. V takovém případě by jakákoli případná pochybnost orgánů posledně zmíněného členského státu mohla být rozptýlena prostřednictvím žádosti o informace adresované orgánům, které uvedené partnerství zaregistrovaly, přičemž taková žádost umožní ujistit se o jeho pravosti. Dále potom vzhledem k tomu, že v použitelných právních předpisech chybí podmínka týkající se lhůty pro zápis dotčeného partnerství, nic nebrání tomu, aby tento zápis, který je třeba odlišit od registrace partnerství příslušnými orgány členského státu, v němž bylo toto partnerství založeno, byl skutečně ke dni,

kdy je požádáno o přiznání nároku na pozůstalostní důchod, což by rovněž umožnilo dosáhnout cíle sledovaného těmito právními předpisy. Z předkládacího rozhodnutí však nevyplývá, že tato možnost byla ve věci v původním řízení využita.

Související judikatura: Rozsudek ze dne 2. prosince 1997, *Dafeki*, C-336/94, EU:C:1997:579, a ze dne 10. března 2009, *Hartlauer*, C-169/07, EU:C:2009:141.

Relevantní právní úprava: Článek 45 SFEU a článek 7 nařízení Evropského Parlamentu a Rady (EU) č. 492/2011 o volném pohybu pracovníků uvnitř Unie.

HUK-COBURG-Allgemeine Versicherung (C-577/21)

Datum rozhodnutí: 15. prosince 2022

Závěr: *Vnitrostátní právní úprava může stanovit, že pojistitel občanskoprávní odpovědnosti z provozu motorových vozidel je povinen nahradit nemajetkovou újmu, která vznikla blízkým rodinným příslušníkům obětí dopravních nehod, pouze v případě, že tato újma měla za následek patologické poškození zdraví těchto blízkých rodinných příslušníků.*

Skutkové okolnosti: NO, narozená v roce 2006, a LM, narozená v roce 2010, jsou dcery AB (matka) a CD (otec), přičemž všichni z nich mají bulharskou státní příslušnost. V průběhu roku 2013 se AB a CD usadili z pracovních důvodů v Německu, zatímco NO a LM zůstaly v Bulharsku. Dne 27. července 2014 zemřela AB při dopravní nehodě, k níž došlo v obci Emsdetten (Německo). Tuto nehodu způsobil CD, který byl pojištěn v rámci povinného pojištění občanskoprávní odpovědnosti u HUK-COBURG, pojišťovny se sídlem v Německu. Řídil své vozidlo ve stavu opilosti, přičemž AB seděla na pravém předním sedadle, aniž měla zapnutý bezpečnostní pás. V důsledku nehody společnost HUK-COBURG vyplatila NO a LM částku 5 000 eur jako náhradu škody způsobené úmrtím jejich matky. Vzhledem k tomu, že NO a LM, zastoupené CD, považovaly tuto částku za nedostatečnou, podaly proti společnosti HUK-COBURG žalobu k Městskému soudu v Sofii, Bulharsko, jenž je předkládajícím soudem, kterou se domáhaly zaplacení náhrady škody ve výši 300 000 bulharských leva (BGN) (přibližně 153 000 eur) pro každou z nich z titulu nemajetkové újmy způsobené tímto úmrtím. Tato újma byla podle jejich názoru důsledkem zásahu do jejich duševního

zdraví, jelikož NO a LM trpí nespavostí, nočními můrami, výkyvy nálad, podrážděností, neklidem, uzavřeností a záchvaty úzkosti. Společnost HK-COBURG, která zpochybňuje opodstatněnost této žaloby, před předkládajícím soudem především tvrdí, že právem použitelným v projednávaném případě je německé právo a že ve znění použitelném ke dni nehody toto právo stanovilo náhradu nemajetkové újmy, která vznikla třetím osobám, pouze v případě, že se tato újma projevuje patologickou poruchou zdraví. A teprve od 22. července 2017 německé právo upravuje náhradu nemajetkové újmy, která vznikla třetím osobám, pokud tyto osoby mají obzvláště úzké vazby s obětí. Dále tvrdí, že oběť přispěla ke svému úmrtí tím, že cestovala vozidlem řízeným osobou ve stavu opilosti, a tím, že sama nebyla připoutána bezpečnostním pásem. Konečně výše náhrady újmy požadovaná NO a LM je podle uvedené společnosti nepřiměřená.

Právní stránka: Německá právní úprava dotčená ve věci v původním řízení je součástí vnitrostátního hmotného práva občanskoprávní odpovědnosti, na které odkazuje směrnice 2009/103. Kromě toho tato právní úprava upravuje rovněž náhradu nemajetkové újmy, která vznikla třetím osobám, včetně bolesti a utrpení dítěte v důsledku úmrtí rodiče z důvodu dopravní nehody, a vymezuje škodu zakládající nárok na náhradu takové újmy z pojištění občanskoprávní odpovědnosti bez ohledu na okolnosti, za kterých k ní došlo. Kromě toho podle německého práva podléhá náhrada nemajetkové újmy, která vznikla nepřímým obětem dopravní nehody, v zásadě třem podmínkám, a sice že taková oběť utrpěla újmu na zdraví, že je blízkým rodinným příslušníkem přímé oběti a že existuje příčinná souvislost mezi pochybením způsobeným osobou odpovědnou za nehodu a touto újmu. Kromě toho německá vláda zdůrazňuje, pokud jde o první z těchto podmínek, že podle německého práva mohou být újmy psychické povahy považovány za újmu na zdraví pouze tehdy, pokud jsou patologické a jdou nad rámec újmy na zdraví, které jsou dotyčné osoby obecně vystaveny v případě smrti nebo vážného zranění blízkého rodinného příslušníka. Vnitrostátní právní úprava tak stanoví zejména objektivní kritérium umožňující určit, případně při přezkumu provedeném případ od případu vnitrostátním soudem, jemuž byla věc předložena, nemajetkovou újmu, která může být předmětem náhrady v případě blízkého rodinného příslušníka přímé oběti dopravní nehody.

Související judikatura: Rozsudek ze dne 10. června 2021, *Van Ameyde España*, C-923/19, EU:C:2021:475, a ze dne 24. října 2013, *Drozdovs*, C-277/12, EU:C:2013:685.

Relevantní právní úprava: Článek 3 čtvrtý pododstavec směrnice Evropského parlamentu a Rady 2009/103/ES o pojištění občanskoprávní odpovědnosti z provozu motorových vozidel a kontrole povinnosti uzavřít pro případ takové odpovědnosti pojištění.

Syndicat Les Entreprises du médicament (C-20/22)

Datum rozhodnutí: 22. prosince 2022

Závěr: Pojem „zmrazení cen všech léčivých přípravků nebo určitých kategorií léčivých přípravků“ nezahrnuje opatření, jehož účelem je kontrolovat ceny některých konkrétních léčivých přípravků.

Skutkové okolnosti: Dne 25. ledna 2021 podala odvětvová organizace LEEM ke Conseil d'État (Francie) žalobu znějící na zrušení sporné vyhlášky. Sporná vyhláška a článek L. 162-16-4-3 zákoníku sociálního zabezpečení, který má být proveden touto vyhláškou, stanoví podle žádosti o rozhodnutí o předběžné otázce mechanismus stanovení maximální prodejní ceny určitých léčivých přípravků nebo zdravotnických výrobků s cílem snížit značný rozdíl v ceně, který může být někdy zaznamenán mezi jednotlivými zdravotnickými zařízeními u téhož léčivého přípravku ze seznamu schválených hromadně vyráběných léčivých přípravků pro použití veřejnoprávními subjekty nebo pro tentýž zdravotnický výrobek. Na podporu své žaloby odvětvová organizace LEEM zejména tvrdí, že sporná vyhláška a článek L. 162-16-4-3 zákoníku sociálního zabezpečení porušují čl. 4 směrnice 89/105. Poukazuje v řízení před předkládajícím soudem na to, že mechanismus zastropování prodejní ceny některých léčivých přípravků, který je upraven v tomto článku, představuje mechanismus „zmrazení cen všech léčivých přípravků nebo určité kategorie léčivých přípravků“ ve smyslu uvedeného článku 4. Tento mechanismus by tedy měl v souladu s tímto ustanovením podléhat každoročnímu vyhodnocení makroekonomických podmínek odůvodňujících zachování zmrazení dotčených cen a umožnit držiteli rozhodnutí o registraci dotčeného hromadně vyráběného léčivého přípravku dosáhnout ve výjimečných případech a ze zvláštních důvodů výjimky z tohoto zmrazení.

Právní stránka: Systematika článku 4 odst. 1 směrnice Rady 89/105/EHS neumožňuje učinit závěr, že pojem „kategorie léčivých přípravků“ ve smyslu tohoto ustanovení zahrnuje opatření ke zmrazení cen přijatá nikoliv ve vztahu k určité kategorii léčivých přípravků, ale ve vztahu k jednomu konkrétnímu léčivému přípravku. Ze systematického výkladu směrnice 89/105 rovněž vyplývá, že když se unijní zákonodárce chtěl zaměřit na individuální opatření spočívající ve zmrazení cen, výslovně tak uvedl. V tomto ohledu článku 2 a 3 této směrnice, které se týkají jedné situací, kdy je před uvedením léčivého přípravku na trh požadováno schválení ceny léčivého přípravku, a jedné situací, kdy zvýšení ceny léčivého přípravku podléhá získání předchozího schválení, odkazují na „cenu, která může být účtována za dotčený léčivý přípravek“ a na „cenu léčivého přípravku“. Z toho vyplývá, že unijní normotvůrce zamýšlel rozptýlit veškeré pochybnosti o tom, že se tyto články vztahují pouze na opatření týkající se jednotlivých léčivých přípravků. Navíc, když si unijní zákonodárce přál, aby se určité ustanovení směrnice 89/105 vztahovalo jak na opatření s obecnou působností, tak na individuální opatření spočívající ve zmrazení cen, dbal na to, aby to bylo ve znění tohoto ustanovení jasně uvedeno. Článek 6 této směrnice, který stanoví postupy pro zápis léčivých přípravků na seznam přípravků hrazených vnitrostátním systémem zdravotního pojištění, tak ve svých odstavcích 1 až 5 mluví na žádosti o zápis „léčivého přípravku“, zatímco jeho odstavec 6 stanoví zvláštní ustanovení pro každé rozhodnutí o výmazu z tohoto seznamu „některé kategorie léčivých přípravků“. Unijní normotvůrce tedy použitím pojmu „zmrazení cen všech léčivých přípravků nebo určité kategorie léčivých přípravků“, ve smyslu čl. 4 odst. 1 směrnice 89/105, vyloučil veškerá individuální opatření spočívající ve zmrazení cen z působnosti tohoto článku 4.

Související judikatura: Rozsudek ze dne 14. ledna 2010, *AGIM a další*, C-471/07 a C-472/07, EU:C:2010:9, a ze dne 16. července 2020, *AFMB a další*, C-610/18, EU:C:2020:565.

Relevantní právní úprava: Článek 4 odst. 1 směrnice Rady 89/105/EHS o průhlednosti opatření upravujících tvorbu cen u humaních léčivých přípravků a jejich začlenění do oblasti působnosti vnitrostátních systémů zdravotního pojištění.

Udlændingenævnet (Examen linguistique imposé aux étrangers) (C-279/21)

Datum rozhodnutí: 22. prosince 2022

Závěr: Vnitrostátní právní úprava, která podmiňuje sloučení rodiny tureckého pracovníka, který oprávněně pobývá v tomto členském státě, s jeho manželkou nebo manželkou tím, že uvedený pracovník složí zkoušku osvědčující určitou úroveň znalosti úředního jazyka uvedeného členského státu, představuje „nové omezení“. Takové omezení nemůže být odůvodněno cílem spočívajícím v zajištění úspěšné integrace tohoto manžela či manželky, jelikož tato právní úprava neumožňuje příslušným orgánům zohlednit schopnost integrace vlastní tomuto manželovi/této manželce ani jiné faktory než úspěšné složení takové zkoušky, které dokládají skutečnou integraci uvedeného pracovníka v dotyčném členském státě, a tudíž jeho schopnost pomoci své(mu) manželovi/manželce se v tomto státě integrovat.

Skutkové okolnosti: X vstoupila na dánské území dne 14. srpna 2015 a dne 21. října 2015 podala u Imigračního úřadu, Dánsko, žádost o povolení k pobytu v Dánsku z důvodu sloučení rodiny se svým manželem Y, tureckým státním příslušníkem, který má bydliště v tomto členském státě od 27. září 1979, a v roce 1985 zde získal povolení k trvalému pobytu. V této žádosti bylo uvedeno, že Y získal v dánštině vzdělání zejména v oblasti technických výpočtů, značení silničních prací, čtení plánů, úvodu do pracovního odvětví a pracovních technik a že jakožto turecký pracovník vykonávající v Dánsku profesní činnost od roku 1980, tedy více než 36 let, a konkrétně jako strojný technik, pomocný pracovník,

vedoucí prodejny nebo vedoucí skladu, neměl povinnost splnit podmínku složení zkoušky z dánského jazyka stanovenou v čl. 9 odst. 12 bodu 5 zákona o cizincích. Bylo rovněž upřesněno, že čtyři dospělí děti Y, jeho matka a všichni jeho sourozenci žijí v Dánsku.

Právní stránka: Dotčená vnitrostátní právní úprava neumožňuje příslušným orgánům zohlednit pro účely posouzení možnosti učinit výjimku z povinnosti složit zkoušku, kterou ukládá, faktory, které mohou doložit skutečnou integraci tureckého pracovníka, jehož se týká žádost o sloučení rodiny, a tudíž i to, že tento rodinný příslušník může navzdory tomu, že tuto zkoušku nesložil, přispět v případě potřeby k integraci rodinného příslušníka v tomto členském státě. Možnost odchýlit se od povinnosti složit zkoušku z dánského jazyka ze zvláštních důvodů souvisejících zejména s jednotností společné domácnosti se uplatní pouze v omezených případech a bez možnosti zohlednit v rámci individuálního posouzení schopnosti integrace vlastní tomuto rodinnému příslušníkovi žádajícímu o sloučení rodiny a skutečnou míru integrace tureckého pracovníka, kterého se tato žádost týká. Je tedy nutno konstatovat, že dotčená vnitrostátní právní úprava překračuje meze toho, co je nezbytné k dosažení sledovaného cíle.

Související judikatura: Rozsudek ze dne 2. září 2021, *Udlændingenævnet*, C-379/20, EU:C:2021:660, ze dne 12. dubna 2016, *Genc*, C-561/14, EU:C:2016:247.

Relevantní právní úprava: Článek 13 rozhodnutí Rady přidružení č. 1/80 o vývoji přidružení mezi Evropským hospodářským společenstvím a Tureckou republikou.

Zpracoval: Jan Tlamycha